

Ukrajinský nárazník obilí vyváží znechucené spojence na východ EU

politico.eu/article/ukraine-grain-glut-cause-poland-support-waver-war-russia

April 14, 2023

Ukrajina patří mezi největší světové vývozce pšenice a jiných obilovin | Anatolii Stepanov/AFP přes Getty Images

Autor: [Bartosz Brzezinski](#)

14. dubna 2023 12:00 SEČ

5 minut čtení

Chcete-li si tento článek poslechnout, stiskněte tlačítko Přehrát

▶ 0:00 / 0:00 ———— 🔊 ⋮

Vyjádřeno umělou inteligencí.

Ukrajínští farmáři hráli v prvních týdnech ruské invaze ikonickou roli, když svými traktory odtahovali opuštěné nepřátelské tanky .

Nyní však jejich ohromná produkce obilí způsobuje, že někteří z nejdůležitějších spojenců Ukrajiny zakolísají, protože přerušené dodávky jsou přesměrovány na sousední trhy.

Nejvýraznější je Polsko, které dosud hrálo vedoucí roli v podpoře Ukrajiny, působí jako hlavní tranzitní uzel pro západní zbraně a posílá spoustu vlastních zbraní. Dodávky obilí opačným směrem však popudily polské farmáře, kteří jsou podřezáváni – jen několik měsíců před celostátními volbami, kde bude rozhodující hlasování na venkově.

Diplomaté se plácají. Poté, co bylo odloženo plánované páteční jednání mezi polským a ukrajinským ministrem zemědělství, polská vláda v sobotu oznámila zákaz dovozu zemědělských produktů z Ukrajiny. Maďarsko v sobotu pozdě řekl, že udělá totéž.

Může se vám líbit

Němečtí konzervativci podporují EU von der Leyenovou na druhé funkční období – pokud to chce

Autor: Gabriel Rinaldi

Nejdůležitější volby v roce 2023: Turecko

Autor Nektaria Stamouli

Ukrajina patří mezi přední světové vývozce pšenice a dalších obilovin, které se běžně dodávají na trhy tak vzdálené jako Egypt a Pákistán. Loňská ruská invaze narušila hlavní černomořskou exportní trasu a dohoda o zrušení blokády zprostředkovaná OSN byla účinná jen částečně. V důsledku toho byla ukrajinská produkce přesměrována do sousedních zemí EU: Maďarska, Polska, Rumunska a Slovenska.

Nejprve tyto vlády podporovaly plány EU na přesun přebytečného obilí. Namísto hladkého přechodu na globální trhy však přebytek nabídky stlačil ceny v Evropě. Farmáři povstali na protest a polský

ministr zemědělství Henryk Kowalczyk byl vyhnán začátkem tohoto měsíce.

Nyní se pozornost vlád přesunula na omezení ukrajinského dovozu, aby ochránily své vlastní trhy. Poté, co polský prezident Andrzej Duda počátkem dubna hostil ve Varšavě ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského, řekl, že vyřešení nadbytku dovozu je „záležitostí zavedení dalších omezení“.

Následující den Polsko pozastavilo dovoz ukrajinského obilí s tím, že nápad přišel z Kyjeva. V sobotu polský premiér Mateusz Morawiecki po mimořádné schůzce kabinetu uvedl, že zákaz dovozu se bude týkat obilí a některých dalších zemědělských produktů a bude zahrnovat produkty určené pro jiné země. O několik hodin později maďarská vláda oznámila podobná opatření. Obě země uvedly, že zakazy potvrzují do konce června.

Evropská komise podle nedělního prohlášení požaduje další informace o omezeních dovozu z Varšavy a Budapešti, „aby mohla opatření posoudit. "Obchodní politika je ve výlučné pravomoci EU, a proto nejsou jednostranné kroky přijatelné," uvedlo.

Dohoda EU o volném obchodu s Ukrajinou sice vládám brání v zavádění cel, ale stále mají k dispozici spoustu nástrojů, jak přerušit dodávky.

Sousední země a nedaleké Bulharsko posílily hygienické kontroly ukrajinského obilí s argumentem, že tak činí, aby chránily zdraví svých občanů. Požádali také o finanční podporu z Bruselu a již obdrželi více než 50 milionů EUR z rezervy EU pro zemědělskou krizi, přičemž další peníze jsou na cestě.

Omezení by mohla dále poškodit ukrajinskou ekonomiku a potažmo její válečné úsilí. Ekonomika se podle statistik zveřejněných tento měsíc od invaze snížila o 29,1 procenta a zemědělský export je důležitým zdrojem příjmů.

Trhliny v alianci

Obchodní napětí je v rozporu s politickým postojem těchto zemí k Ukrajině, která – s výjimkou Maďarska – silně podporuje. Polsko přijalo miliony ukrajinských uprchlíků, zatímco zbraně a munice proudí opačným směrem; Rumunsko pomohlo přepravit miliony tun ukrajinské kukuřice a pšenice.

Volodymyr Zelenskyy a polský premiér Mateusz Morawiecki | Omar Marques/Getty Images

Některé západoevropské vlády, které muselo Polsko a další pobídnout k posláním těžkých zbraní do Kyjeva, rychle poukazují na změnu směru.

„Je zvědavé, že některé z těchto zemí [vždy] žádají více o sankcích, více o munici atd. Ale když se jich to dotkne, obrátí se na Brusel s prosbou o finanční podporu,“ řekl jeden diplomat ze západní země. pod podmínkou anonymity.

Některé země EU jsou také proti omezením dovozu z ekonomických důvodů. Například Španělsko a Nizozemsko jsou jedny z největších příjemců ukrajinského obilí, které využívají k zásobování svého živočišného průmyslu.

Politicky však mají vlády střední a východní Evropy omezený manévrovací prostor. Polsko a Slovensko míří do všeobecných voleb koncem tohoto roku. Bulharsko má od loňského roku úřednickou vládu. Rumunský ministr zemědělství čelil výzvám k rezignaci, mimo jiné od krajana bývalého komisaře EU pro zemědělství.

A zemědělci jsou silnou voličskou základnou. Polská pravicová strana Právo a spravedlnost (PiS) vyhrála poslední všeobecné volby v roce 2019 z velké části díky venkovským voličům. Ukrajinská otázka obilí už stála práci polského ministra zemědělství; vláda jako celek bude muset postupovat opatrně, aby se vyhnula stejnému osudu.

Tento článek byl aktualizován.